

Ergonomiekaart van Nederland

Door Tessy Luger

Interview met Jan Tissing

In Engeland zijn er al miljoenen claims van ouders naar scholen gegaan in verband met de fysieke klachten van hun kinderen

Wie is Jan Tissing?

In 1967 ben ik geboren in Wemeldinge (Zeeland) en nu woon ik hier vijf kilometer vandaan. Inmiddels ben ik getrouwd en vader van drie kinderen: een zoon van 6 jaar oud en twee dochters van 4 en 2 jaar oud.

Hoe is de aanloop naar jouw loopbaan geweest en waar sta je nu?

Ik heb de opleiding fysiotherapie gedaan aan de Haagse academie waar ik in 1991 afstudeerde. Hierna ben ik begonnen als fysiotherapeut in de eerstelijns zorg in het ziekenhuis, op de afdeling revalidatie, psychiatrie en sport. Wat betreft de sport omvatte dit voornamelijk fysiotherapie bij internationale wielervedrijvers. Gedurende deze tijd was ik voornamelijk curatief bezig, wat ik niet uitdagend genoeg vond. Ik wilde graag de preventie is, wat het werkveld veel breder maakt. Dus ben ik in 1993 de Post HBO-opleiding Arbo en Milieu Management gaan volgen aan de TH Rijswijk omdat arbobeleid voornamelijk op preventie gericht is. Na mijn afstuderen kreeg ik de mogelijkheid om bij Ahrend Inrichten te gaan werken (1995). Ik ben bij Ahrend onder andere verantwoordelijk geweest voor bureaustoelen, zowel in de tak van marketing als ook in de tak van advies. Een goede stoel en werkplek kunnen immers preventief werken voor het ontwikkelen van fysieke klachten. Als uitvoerend fysiotherapeut sloot deze functie uitstekend aan op mijn interessegebieden.

In 2003 besloot ik de Master Ergonomie te volgen aan de VU in Amsterdam. Met ook dit diploma op zak kon ik aan de slag als zelfstandig ondernemer. Mijn jarenlange ervaring in de fysiotherapie, gecombineerd met Arbo en Milieu en Ergonomie, maakte het nog beter mogelijk om me met

preventie bezig te houden. Dit is wat ik op dit moment nog steeds met plezier doe; ik maak sinds 1991 deel uit van TEAM REACon als fysiotherapeut en sinds 2003 geef ik binnen TEAM REACon ook voorlichtingen en instructies. Met zes andere collega's werken we zo aan allerlei aspecten die

verband houden met 'zitten'. We houden ons voornamelijk bezig met het oplossen van individuele problemen en specifiek rug- en nekklachten. Ons takenpakket hierbij is om deels de 'cliënt het werk te laten doen' en deels de werkgever te laten meewerken. Om dit te realiseren hebben we een 'werkplekpaspoort' gemaakt, een handig boekje dat mensen inzicht geeft in de risico's van beeldschermwerk. Bij de ontwikkeling van dit paspoort werkten we samen met enkele fabrikanten van stoelen.

Zijn er ook projecten in samenwerking met buitenlandse ondernemers of ondernemingen?

Ja zeker, want sinds afgelopen zomer zijn we een samenwerking gestart met het design team van Peter Opsvik, een Deense stoelontwerper. Geweldig is dit!

Wat versta jij onder ergonomie en wat is je grootste 'ergonomie'?

Ergonomie is een wetenschap. Het moet bijdragen aan een betere werkomgeving die gebaseerd is op feiten. Helaas gaat daar nog wel eens iets mis, want in mijn ogen hangen we in Nederland vaak een filosofie aan. Beter gezegd, iemand roept een marketingkreet en als het in het straatje past neemt men het over. Als ik dit relateer aan mijn specialisatie, zitten, dan wordt gezegd dat nu ineens zitten dodelijk is en we maar eens aan een statafel moeten gaan staan. Een ander voorbeeld is dat mensen die autorijden naar kantoor nu ineens op de hometrainer achter het bureau moeten zitten om zo aan hun beweging te komen. Maar als een medewerker een andere stoel wil dan de binnenhuisarchitect voorschrijft, dan mag of kan dat niet want iedereen moet dezelfde stoel in dezelfde kleur.

Als ergonomen vinden we het goed om mensen in een bedrijf kort gezegd over één kam te scheren door ze één stoel aan te bieden, wat we ondersteunen door mee te gaan in uniforme regels zoals een NPR (Nederlandse Praktijk Richtlijn). De normen die in deze richtlijn worden gehanteerd, belemmeren mijns inziens nieuwe productontwikkelingen. In Nederland lijken we iedereen in een stoel te stoppen volgens 'de norm'. Als het niet goed gaat, dan mag men op een skippybal gaan zitten, zonder dat hier enige veiligheidsnormen worden gehanteerd. Nu blijkt uit een onderzoek van Haworth en Harman Miller dat bewegen achter het bureau, zoals lopen en fietsen, in bijna 40% van de gevallen binnen één jaar leidt tot een ongeval. Hiermee wil ik aangeven dat het gaat om bewustwording en prioriteiten stellen. Men werkt hieraan in het buitenland, maar in Nederland blijven we hangen in strikte regels die we vervolgens zelf met voeten treden, jammer.

Wat is voor jou een belangrijk aandachtspunt binnen de ergonomie?

Als fysiotherapeut en ergonoom ben ik gespecialiseerd in zitten. Hier ligt mijn grootste interesse toch wel bij zitten van kinderen, omdat zitgedrag in de kinderjaren de eerste blootstelling is aan fysieke belastingen die zich in een later stadium in het leven kunnen ontwikkelen tot echte klachten.

Wat ik onbegrijpelijk vind, is dat men kinderen in met name het basisonderwijs laat zitten op de huidige stoelen en aan de huidige tafels. Er is schitterend meubilair beschikbaar waarbij de docent zijn of haar rug spaart en ook de kinderen goed zitten. Helaas zijn de kosten hiervoor te hoog, waardoor preventie helemaal scheef gaat. Met name de rug van

de kinderen wordt dermate belast dat er een grote kans ontstaat om op latere leeftijd rugklachten te ontwikkelen. De overheid lijkt zich nu druk te maken over 'het nieuwe werken' en fietsen op het werk, in plaats van naar de toekomst te kijken ofwel naar onze kinderen. In Engeland zijn er al miljoenen claims van ouders naar scholen gegaan in verband met de fysieke klachten van hun kinderen. Als het aan mij ligt, dan heeft de overheid via de scholen naast de leerplicht ook de zorgplicht voor kinderen en die laatste wordt helaas niet voldoende nagekomen. Naast de aandacht voor de werkomgeving van de volwassen bevolking, zou het goed zijn als ergonomen zich meer druk gaan maken over de omgeving van kinderen in scholen. Immers, de kinderen worden het hardste getroffen en zij zijn niet in staat om zelf wat aan hun omgeving te doen.

Wat is je reactie op de stelling uit de vorige editie: 'Kleding wordt in de toekomst steeds belangrijker als interface met onze omgeving'?

In de professionele omgeving is kleding al belangrijk als interface met de omgeving. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vocht- en warmteregulatie bij sporters. In de straat zal

mode en uitstraling het belangrijkste blijven wat betreft kleding. Het genereren van energie zal dan wellicht nodig worden om modieuze ledlichtjes in kleding van stroom te voorzien.

Wat is de stelling die jij meegeeft voor het volgende interview met betrekking tot 'De ergonomiekaart van...'?

Graag geef ik twee stellingen mee waaruit de volgende geïnterviewde mag kiezen:

Ergonomie gaat over het aanpassen van de omgeving aan de mens. Vaak echter zitten de medewerkers op de stoel die de architect voorschrijft of die het goedkoopste uit een aanbesteding komt. Mijn eerste stelling luidt daarom: 'Een vrije keuze van bureaustoel moet onderdeel worden van de arbeidsvoorwaarden.'

Op scholen is het gebruik van computers en tablets fors toegenomen. Er is niet altijd aandacht voor een goede zithouding en/of geld voor de juiste meubelen. Mijn tweede stelling luidt daarom: 'Aandacht voor een juiste houding zou een verplicht onderdeel moeten zijn van het onderwijs en leerkrachten moeten doordrongen worden van de gevaren die een verkeerde houding met zich brengt.'

Ergonomie en octrooien

Door Danielle Vosseveld en Wouter Kannevorff

VIPUKIRVES™ Leveraxe

Publicatie: WO2010122230A1, 28 oktober 2010. Marktintroductie: 2010

Een bijl is een bijl en is in al die eeuwen niet significant gewijzigd. De (conventionele) bijl is symmetrisch. Hij heeft een metalen kop in wigvorm en is voorzien van een lange steel. De wig wordt met grote kracht in een houtblok gedreven. Door de wigvorm wordt het hout uit elkaar geduwd. Een deel van het houtblok breekt af, tenminste, dat is de bedoeling. De bijl kan immers vastgeklemd komen te zitten in het blok. De slijtkracht is te vergroten door de wig van een grotere hoek te voorzien. Maar het kost dan meer kracht om de bijl voldoende diep het hout in te drijven.

De Vipukirves Leveraxe¹ heeft geen symmetrische vorm. Het zwaartepunt ligt niet in het verlengde van het snijvlak. Bij het neerkomen van de bijl op een houtblok werkt het snijvlak zich deels in het hout en remt daardoor af. Het zwaartepunt van de bijl beweegt door, waardoor de wig kantelt. Door de zijdelingse beweging duwt het snijvlak het hout uit elkaar als een hefboom. Gevolg: het hout splijt.

Dit ontwerp is deels gebaseerd op een ander octrooi, namelijk US4300606. Ook hier is de bijl niet symmetrisch. Echter, de bijl uit dit octrooi stopt niet na het splijten van het hout, met alle mogelijke risico's.

De Vipukirves heeft daarom twee stoppelementen (nummer 7 en 8 in de afbeelding). De eerste zorgt ervoor dat de bijl zich niet te ver in het hout werkt voor de kanteling start. De tweede stopt de kanteling bij het raken van het houtblok. Hierdoor wordt ook het doorschieten van de bijl voorkomen. Het hout dat zich afsplitst van het blok beweegt wel als een projectiel van het blok af. Om dit hardhout bijeen te houden, zien we op internet hoe voor het hakken een autoband om de stam wordt gelegd.

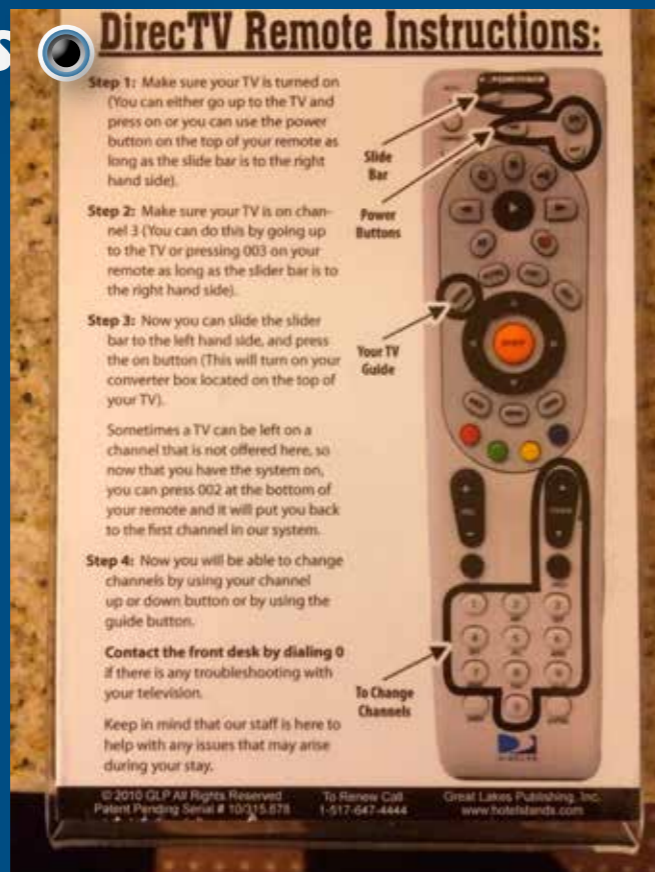
De octrooiaanvraag beschrijft de ergonomische principes achter dit ontwerp. Gegevens over het effect van de rotatie van de steel door de kanteling en de krachtoverbrenging hierdoor op hand en pols zijn er jammer genoeg niet.

¹ Vipukirves is Fins voor 'bijl-handvat'. Leveraxe is Engels voor 'hefboombijl'. Bron Google Translate.

gespot GESPOT gespot GESPOT gespot

In dit hotel is TV kijken een avontuurlijke reis op zich!

GESPO